

NORD-BORNHOLMS UGEBLAD

Udgivet af et Interessentskab.
Ansvarshavende: Otto Gornitzka.
Forretningsfører Sparekassens Ridder
Trykt i Allinge Bogtrykkeri.

Avertissementsprisen er pr. Pettitlinie
for Inserater paa Forsiden 15 Øre.
Almindelige Annoncer 1. Gang 10 Øre
efterfølgende Gange 5 Øre.

Nr. 180

Fredag den 9 Marts 1917

5te Aarg.

„Nord-Bornholms Ugeblad“
trykkes i et Antal af mindst 1600 Exempl.
og forsendes gennem Postvæsenet i Allinge.
Sandvig, Olsker, Rutsker, Rø og Klemensker.

„Nord-Bornholms Ugeblad“
har den største Udbredelse i Nordre Herred
bliver læst i ethvert Hjem og egner sig der-
for bedst til Avertering.

„Nord-Bornholms Ugeblad“
optager gerne Bekendtgørelser af enhver Art
saasom Køb, Salg, Foreningsmeddelelser,
Efter- eller Aflysninger, Auktioner etc.

„Nord-Bornholms Ugeblad“
udgaar hver Fredag, kan bestilles paa alle
Postkontorer samt paa Bladets Kontor og
koster 1 Kr. halvaarlig.

Sparsommelighed.

—o—

Fru Møller lukkede sig selv ind i
Entreen. Endnu iført Overløj, hed
og med glødende Kinder for hun
gennem Dagligstuen og standsede i
Spisestuen, hvor hun traf sin Mand,
Bogholder Møller, ifærd med at
skruer Kakkellovnslaagen fast til. Kak-
kelovnen stod med sin ildrøde Tromle
og udspyrede en glødende Hede i
Stuen.

„Men Gud, Aksel, er du allerede
kommen hjem?“

„Ja, det ser du jo“, svarede Hr.
Møller gnævnt. „Men jeg er dog
ikke kommen tidnok til at forhindre,
at vi har brændt en hel Kasse
Kul til ingen Nytte.“

„Nej, naturligvis har en Pige ikke
Saus for den Slags.“

„Nej, men du?“

„Jeg —, jeg er vel ogsaa et Men-
neske og kan ikke overkomme al
Verden.“

„Hvad har du saa travlt med?“

„Hvad jeg har saa travlt med. Ja,
det kan da ogsaa kun et Mandfolk
spørge om. Som om en Husmoder
i vore Dage ikke havde nok at gøre.
Vi har de tusinde Opgaver. Men
vil du endelig vide det, saa har jeg
været ude i Eftermiddag for at lære
at spare. Ja, netop for at lære at
spare. Du kan have rigtig godt af
at skamme dig, du store, dumme
Mand, og du fortjener slet ikke at
have saadan en fornuftig lille Kone,
der tænker paa al Ting og som rigtig
forstaar Tidens Alvor. Jeg har
lært Masser i Eftermiddag — Mas-
ser siger jeg dig.“

Men staa nu ikke der og rod med
den Kakkellovn. Det irriterer mig
allid at se et Mandfolk rode med no-
get, han ikke forstaar sig paa. Jeg
skal snart faa den Spand Kul tjent,
som du siger er ødslet bort.“

„Sti—ne, Sti—ne“, raabte Fru
Møller ivrig ud i Køkkenet.

Lidt efter viste en forpjusket Hus-
assistent sig i Døren.

„Stine, du har vel ikke kastet
Asken bort?“

Stine stod et Øjeblik befippet og
vidste ikke rigtig, hvad hun skulde
svare. Samvittighedsn var ikke helt
i Orden, thi naturligvis stod Span-
den under Vasken fyldt med et Par
Dages Aske. Hun vidste fra sin for-

rige Plads, at dette var Griseri. Men
ved en lykkelig Indskydelse sagde
hun denne Gang Sandheden.

„Jo, Spanden stod der godt nok.“
„Bring den herind“, sagde Fru
Møller myndig. Men sagde straks
efter:

„Nej, det kan jeg selv.“ Og som
en Stormvind for hun ud i Køkke-
net. Hr. Møller raable efter hende:

„Men din Kaabe, tag dog din
Kaabe af.“

Fru Møller kom lidt efter ind i
Spisestuen med opknappet Fløjs-
kaabe og en svingende Spand Aske
i den ene Haand.

Hr. Møller tillod sig igen at minde
om den fine Kaabe. Men Fruen af-
fejede ham straks med, at hendes
Tøj ikke var for godt til at arbejde
i. Hun holdt ikke Stadsløj. Og in-
den Hr. Møller fik Tid til yderligere
at protestere, havde Fru Møller svin-
get Spanden op mod Kakkellovnen,
og Stuen stod i en Asketaage. Der
var i Hastværket heller ikke blevet
lukket ind til Dagligstuen, saa og-
saa derind bredte Støvet sig.

Hr. Møller begyndte næsten græ-
dende at ynke sine Bøger.

Fru Møller fik nu hurtig Kaaben
af, gav den et Par Ryst og sagde
overlegent:

„Ja, saadan er I Mandfolk altid.
I taler nok om, at vi skal spare, men
selv være med til at tage Ubehage-
lighederne vil I ikke.“

En halv Time senere sad de ved
Middagsbordet. Fru Møller tog
Skinke frem af et Papir. Hun havde
i Hast købt Skinken paa Hjemvejen.
„Ja, du ser paa den, Aksel. Men
Donnaen derude kan jo ikke lave
Mad. Og saa velhavende, at vi kan
holde Kokkepige, er vi nu ikke.
Jeg finder mig i alt. Saa kan du
vel ogsaa.“

„Jeg siger jo ingenting.“

„Nej, men du mener det. Jeg kan
se, at du mener, at jeg burde være
hjemme og lave Maden.“

„Naa ja, naar du selv siger det.“
„Jamen, jeg gør det nu ikke, Aksel.
I de første Par Uger faar du mig
ikke til det. Dertil føler jeg mit An-
svar for dybt. Jeg forstaar den van-
skelige Tid, vi lever i, og retter mig
efter den. Jeg har hver Dag noget
at lære. I Morgen skal jeg til Hind-
hedeopvisning.“

„Jamen kære, du laver jo baade
god og sparsommelig Mad. Jeg er
meget tilfreds med, som den hidtil
har været.“

„Ja, nu er det saa yndigt, nu er
jeg din Kære. Du ryster af Angst
for, at du ogsaa skal tage din Del
af Byrden, at du ikke kan svælge i
saftige Koteletter af Kød, men skal
til at trække ind paa den Kost, som
de længe har maattet nøjes med i
de krigsførende Lande. Men det vil
jeg sige dig, Aksel, jeg er ikke alene
din Hustru, jeg er ogsaa Statsborger-
inde og véd, hvad jeg skylder mit
Land. Du faar mig ikke mere lok-
ket ind paa Ødselhedens Vej. Jeg
gaar kun Sparsommelighedens.“

Næste Dag havde Fru Møller

bayerske Pølser med hjem til Mid-
dagen.

Da de sad i Dagligstuen ved Kaf-
fen, begyndte Fruen meget venligt:
„Du faar give mig en Tikrone
ekstra i denne Uge.“

„Hvad skal den bruges til?“

„Du behøver virkelig ikke at se
saa inkvisitorisk paa mig. Man kan
vel nok i disse dyre Tider bruge
Penge. Men naar du gerne vil vide
det, kan jeg trøste dig med, at den
skal bruges til noget meget nyttigt.
Vi vil spare Masser af Penge.“

„Saa—aa.“

„Ja du behøver slet ikke at trække
saa tvivlsomt paa det. Naar jeg si-
ger dig, at den ekstra Tikrone mange
Gange vil forrente sig, kan du godt
stole paa det. I Morgen Eftermiddag
kommer der en hel Del Damer her-
hen, og saa skal vi lære hinanden
at lave Avisbriketter. Og jeg
kan vel ikke lade Damerne slide i
det, uden at byde dem noget. De
10 Kroner skal være til The og Ka-
ger.“

Fru Møller tilføjede mildt:

„Men saa bliver jeg da ogsaa
hjemme i Morgen Eftermiddag og
kan selv se lidt efter Maden. Vi
skal have Kartoffelfrikadeller. Jeg
har købt Hindhedes Kogebog og for-
æret Stine den. Nu skal hun til i
Morgen læse over paa Kartoffelfri-
kadeller.“

„Du skal ikke gøre dig al den
Ulejlighed for min Skyld, lille Kone.
Jeg er bedt ud til Middag i Mor-
gen.“

„Ja, naturligvis, det er ikke Her-
ren godt nok. Og saa gaar han paa
Restaurant. Sig du hellere Sandhe-
den.“

„Ja, maaske gaar jeg paa Restau-
rant. Og saa kan du ogsaa have
det mere roligt med dine Damer.“

„Og det tør du sige rent ud —“

Stine kom i det samme løbende
ind:

„Frue, Frue, hvor skal vi gøre af
det?“

„Hvilket — hvad er det Stine?“

„Der er et Par Karle ude i Køk-
kenet med en vældig Hoben Papir.
Og her er ogsaa en Regning.“

Stine rakte den hen til Hr. Møl-
ler. Han saa paa den og sank ræd-
selsslagen ned i en Stol.

„Fem og tyve Kroner —, fem og
tyve Kroner“, gentog han. „Skal den
Sparsommelighed, som nu er begyndt
blive ved alt for længe, tror jeg nok,
vi ender paa Ladegaarden.“

Fru Møller saa forbavset paa sin
Mand og sagde naivt:

„Men kære Aksel, har du da helt
glemt, at vi har Dyretid i Landet, og
at netop Papir er en af de Varer,
som er steget mest. Ja, selv brugt
Papir koster nu mindst det dobbelte
af, hvad det før har kostet.“

Hr. Møller vilde lige til at be-
gynde paa et men. — Saa da paa
sin Hustru — som stod der saa
smilende og selvsikker — — og
han lav.

Charlotte Eilersgaard i »Kbh.«

Fedtstofferne.

—o—

De udvindes af Rendestensnavs.

Et Udslag af Fedtmanglen i Tysk-
land er, at man har søgt, som det
synes med Held, at udvinde det
Fedt, der indeholdes i Kloakslam-
men, der samler sig i Fældingsbas-
sinerne. Det tørre Slam fra Byernes
Kloakvand indeholder fra 12—17 pCt.
Fedt, og Fedtindholdet kan endog
stige til 25 pCt., saa at det Tab, der
aarlig derved lides, regnes til 58,7
Millioner Mark. Et Konsortium i
Elberfeld-Barmen skal have løst Op-
gaven at udskille Fedtet ved Meto-
der, der dog ikke offentliggøres. Det
raa Fedt er en sortbrun Substans
uden ilde Lugt, hvoraf der ved De-
stillationen under nedsat Tryk vin-
des et gult Fedtstof, der ved Udpres-
ning kan deles i 50 pCt. flydende
Olein og 50 pCt. fast Stearin. Stea-
rinet kan bruges til Lys, til simple
Sæbearter osv., Oleinet til forskellige
tekniske Øjemed (Smørelse, Pudse-
midler osv.). Efter Udpresningen
bliver der tilbage en begagtig Masse,
der kan bruges til Isolationsmiddel
for Kabler, Tagpap osv. Slammen
har under de for Affedtningen nød-
vendige Procedurer mistet saa me-
get af sit Vandindhold, at det kan
bruges som Brændsel, naar 3 Dele
tørret Slam blandes med 1 Del Kul.
Denne Slamrest udgør en Brændsels-
masse, der er større end den, der
er nødvendig for at drive hele An-
lægget. Slaggerne, der bliver tilbage,
egner sig til at lægge paa Veje.
Rentabilitetsberegningen viser, at
ikke blot dækkes de store Omkost-
ninger med Slamfældingen, men Ud-
vindingen af Fedtet giver endog et
Overskud, der forrenter Kapitalen
godt.

Opfindelsen er iøvrigt af fransk
Oprindelse, idet der allerede for godt
en halv Snes Aar siden dannedes et
Aktieselskab til Udnyttelse af Fedt-
stofferne fra Paris' Kloaker. Det
voldte dengang stor Harm, at der
skulde laves Margarine af disse Pro-
dukter og Folketæmningen frem-
tvang Aktieselskabets Opøsning.
Tyskerne har altsaa nu taget Ideen
op. Manglen paa Fedtstoffer har af-
væbnet alle Betænkeligheder.

Et Tilbageblik paa Turistlivet.

—o—

Nu i disse Tider, hvor de fleste
Hoteller sover deres lange Søvn,
men som forhaabenlig snart gaar en
ny og bedre Fremtid i Møde, kan
det maaske have Interesse for den
yngre Generation, og dem der se-
nere er komne til Nordlandet, at høre
lidt om Hotellernes Historie, og den
Rækkefølge de er fremkomne eller
opførte i, i Løbet af de sidste 30
Aar. Men for at komme med fra
Begyndelsen maa vi tilbage til først
i 60'erne i forrige Aarhundrede, da
gamle „Marcher“ oprettede „Mar-
chers Hotel“, nuværende Høiers Ho-

tel. Hotellets 3 Værelser var endda
ikke saa ofte besøgte i de Tider, og
det var egentlig paa Oplørdning af
Statens højere Embedsmænd, der
kom til Bornholm paa Eftersyn og
havde Lyst til at overnatte paa Nord-
landet, at denne Avlsbrugerejendom,
der havde en god Beliggenhed, blev
indrettet som Hotel.

Dette gik i nogle Aar indtil 1864,
da Hr. Martin Larsen, der var hjem-
kommen fra Udlandet, lige overfor
byggede en stor moderne Ejendom
som Hotel, under Navn af Hotel
„Hammershus“.

Denne Konkurrent kunde Marchers
Hotel ikke staa for, og lukkede der-
for resolut. Hotel Hammershus re-
siderede da alene indtil 1871, da Hr.
Martin Larsen lukkede sit Hotel og
aabnede en Købmandshandel; derved
kom Marchers Hotel igen i Kurs,
og det fik en yderligere Udvidelse
paa to Rum, en Begivenhed efter
Datidens Forhold.

Efterhaanden blev Øen besøgt af
københavnske Firmaers Rejsende og
af enkelte Malere og Turister, der-
for maatte Hotellet yderligere udvide
sig i det smaa. Hotellet skiftede for-
skellige Gange Ejere, indtil den nu-
værende, Edv. Høier, 1896 overtog
Hotellet, og har opbygget dette i den
Skikkelse, det nu har.

Der var som nævnt begyndt at
komme Malere og Turister til Born-
holm, unge Malere som f. Eks. Hol-
ger Drachmann, Lieberts, Brandt og
flere andre. Disse var vel nok de
første, der fik Øje for de bornholm-
ske Natur-Skønheder og fæstede
disse paa Lærredet. Men disse smaa
Besøg gav Anledning til, at det nu-
værende Hotel Hammershus be-
gyndte i det smaa at drive Gæstgi-
veri, idet den mindre Landejendom,
der dengang laa paa Hotellets Plads,
blev tvungen dertil af Forholdene,
da Øens Befolkning ligeledes val-
fartede til Slottet og kunde ønske en
Forfriskning, som de ellers maatte
medbringe eller forsyne sig med i
Allinge. Besøget blev efterhaanden
større, saa der skete flere smaa Ud-
videlser. Men i 1895 blev den før-
ste Fløj af Hotellet opført, og i 1901
blev det overtaget af Hr. M. Schou,
som senere har bragt Hotellet op til
den Størrelse det nu har, saaledes
at det nu er Bornholms største, der
med sit Antal af Udbygninger, An-
nekser og særskilte Bygninger paa
Afstand nærmest har Lighed med en
lille By.

I 1881 fremstod der en ny Kollega
paa Hotellernes Omraade i Allinge,
idet „Hotel du Nord“ fra Avlsbru-
gerejendom blev ophøjet til Hotel
af Hr. P. Jørgensen, der havde det
til sin Død, hvorefter Enken nogle
Aar senere solgte det til Hr. P. Møl-
ler, som endnu er Indehaver.

I den Tid var Sandvig ikke i Be-
sidelse af noget Hotel, men Frøke-
nerne Grønbech, der i tidligere Tid
havde haft Restauration i Allinge,
men senere var henflyttet til Ham-
meren (senere Møllers Pensionat),
hvor de havde Hotel i nogle Aar,
ment ikke, at Sandvig skulde være

Stedbarn paa Hotelomraadet, lod i 1886 bygge det saakaldte Jomfru Grønbechs Hotel, nu Turisthotellet, (L. Madsen).

Imidlertid havde en københavnsk Restauratør og Hotelmand, H. Blanch, der i sin Barndom var Rønnebo, igen kastet sine Øjne paa Bornholm, og ham kan man give Æren for at være Foregangsmand og Fader til Turistlivet paa Bornholm. I 1886 købte Blanch af Proprietær Thörn, Hammersholm, et Stykke Vildnis af Skov og byggede der den Blanches Hotel. Skoven blev i flere Aar forstømmet, hvad der resulterede i, at den overordentlige smukke Park til Hotellet er fremkommen i Tidens Løb. Ved en smart og virksomhedsfuld Reklame forstod Blanch at gøre sit Hotel og Bornholm bekendt, og dette bevirkede, at Øen blev besøgt af et større Antal Turister end tidligere, saaledes at der nogle Aar senere maatte tilbygges Hotellet et Anneks, og Hotellet var i adskillige Aar ene om at modtage den bedre Del af Gæsterne, der kom til Nordlandet. Efter Blanches Død overtog Hr. H. Bejerholm Hotellet og paa byggede dette en Etage, — han har med sirlig Haand hygget og forbedret Etablissementet.

I Aaret 1891 blev Hotel „Jomfrubjerget“ og 1896 Hotel „Helligdommen“ bygget, dette bevirkede at det rejsende Publikum, der kom til Bornholm, vekselvis kunde tage Ophold paa komfortable Hoteller, og derfra gøre Udflugter til Øens smukkeste Punkter.

Allinge fik sit tredje Hotel 1895, Hotel „Allinge“. Samme Ejendom havde i mange Aar været Købmandsgaard, men blev af Ejeren, J. Grønbech, indrettet som Hotel.

Nu kom der et Vendepunkt paa Turist- og Badelivets Omraade. Der var af og til med mindre tyske Dampere ankommen Rejseselskaber til Allinge. I 1894 startedes Østersøbadet „Bornholm“. Og Aaret forinden havde foretagsomme Borgere truffet Aftale med det tyske Rederifirma „Braeunlich“ i Stettin om at sende en Dampere to Gange ugentlig til Bornholm. Dette blev opretholdt i to Sæsoner, og bragte hver Sæson ca. 1000 Gæster til Øen til stor Glæde for alle; men da fik det tyske Rederi økonomiske Vanskeligheder og kunde saaledes ikke mere sende nogen Dampere. Imidlertid blev det ordnet saaledes, at den lille tyske Dampere „Bornholm“ skulde sejle en Gang om Ugen, dette bevirkede en Tilbagegang, som ikke var helt glædelig. „Bornholm“ sejlede i nogle Aar ene, dog et Aar (1899) konkurreret ud af den svenske Dampere „Gustaf Adolf“, der forsøgte at sejle daglig skiftevis mellem Tyskland-Bornholm og Ystad-Bornholm, men maatte holde op inden Sæsonens Slutning af Mangler paa Passagerer.

Da fik de daværende Hotelværter Blanch, Schou, Klo, Alexandersen, Høier, i 1903 den gode Idé at forsøge at faa endnu en Dampere til at optage Ture paa Tyskland, saaledes at vi fik 2 Gange ugentlig Forbindelse. Ved at henvende sig til det østbornholmske Dampskibsselskab lykkedes det at faa dettes Dampere „M. Davidsen“ til at sejle en Gang ugentlig imod at Hotelværterne kautionerede 3000 Kr., hvis Ruten ikke betalte sig. Sæsonen gik og Pengene med, men det hjalp dog noget paa Gæstetallet. Næste Aar blev Eksperimentet gentaget med samme Resultat; men de udlagte Penge var dog ikke givet forkert ud. Samtidig vidnede det om, at d'Hr. Værter dengang havde et aabent Blik for Bornholms Betydning som Turistland.

Aaret efter (1905) kom den glædelige Meddelelse, at Braeunlich, der i Mellemtiden var bleven Direktør for Sassnitz-Trelleborg Linjen, i

Silhed havde betragtet Bornholmer-Værternes Initiativ, — at den store Dampere „Odin“ vilde komme til Bornholm hver Søndag, hvilket havde til Følge, at Bornholm den Sæson blev besøgt af over det dobbelte Antal Turister.

„M. Davidsen“ sejlede ogsaa denne Sæson, men holdt derefter op med sin Tysklands-Rute.

Næste Aar havde vi 2 Gange om Ugen Forbindelse med Tyskland, idet det samme Rederi satte endnu en stor Dampere „Freya“ ind i Ruten (hver Onsdag). Samtidig modtog Værterne fra Rederiet Anmodning om, at arbejde hen til at have Hotellerne saa store, at Gæsterne kunde finde Underhold.

Dermed var jo store Muligheder aabnede for foretagsomme Værter og Forretningsfolk, hvilke ogsaa i høj Grad blev udnyttet, saaledes at det ene Hotel rejste sig efter det andet samtidig med, at de daværende Hoteller blev gjort større.

Disse Bygge- og Turist-Aar staar vel nok som den glansfuldeste Tid i Allinge-Sandvig Kommune paa Forretningslivets Omraade. Turisternes Guldstrøm Aar efter Aar bevirker som Regel i en lille Kommune, at alle faar Gavn deraf, om ikke direkte, saa indirekte, og Værterne blev gode Skatteydere, hvad tidligere Aars Skattelister udviser. Man regnede i disse Aar med, at de fremmede tilførte Bornholm en halv Million Kroners Omsætning pr. Sæson. Turisterne talte i Højsæsonen paa de samlede Hoteller ca. 1500 Gæster.

Udadtill blev Opmærksomheden henledt paa Nordlandet paa en for os smigrende Maade, som en Opmærksomhed blev der senere anlagt en Jernbane til Nordlandet, hvad Øens store Aander saa Tiden moden til. Men dermed forsvandt det interessante og morsomme Folkeliv og de lange Rækker af Vogne fra vore Havne, hvor de fleste Allinge-Sandvigborgere mødte op for at modtage Dampere og glæde sig ved Synet af de mange Gæsters Ankomst.

Men tilbage til Hotellerne. 1898 blev Klos Hotel oprettet, efter at det i nogle Aar havde været Pensionat. 1907 blev den nye Fløj mod Søen bygget.

Alexandersens Hotel startedes 1903, og i Aaret 1907 blev det rejst i sin nuværende tiltalende Skikkelse.

Badestranden bevirkede, at Sandvig tog Teten, og fik de fleste Hoteller med fastliggende Gæster, medens Hotellerne i Allinge nærmest tog sig af de Gæsters Ophold, der kun havde kort Tid til Raadighed, og var paa Gennemrejse.

Enkefru Reiner opførte 1904 det monumentale ved Badestranden nærmest liggende Hotel.

At de smukke Omgivelser ved Hammersø ogsaa maatte have sit Hotel var en Selvfølge. Og Fru Møller indrettede sit Hotel „Hammersø“ 1906, som atter udvidedes i 1909.

I den modsatte Ende af Sandvig mente en smart Mand, at det smukke Klippeparti ikke burde ligge ubenyttet hen. Hr. Carl Jørgensen, der i nogle Aar havde haft Hotel „Strandlyst“ (nu „Rosenborg“), købte Grunden og byggede samme Aar det højt beliggende Hotel „Sandvig“, hvilket gentagne Gange er blevet udvidet.

At Sjøjerne skulde ligge stille og ubebygget, mente Fru Colberg Christensen ikke at kunde forsvare, og 1909 fremstod Hotel „Sjøljøen“.

Da Sandvig Havn savnede sit Hotel, hvis Gæster skulde kunde betragte Fiskernes travle Færden ud og ind, og at dets Gæster altid paa første Haand kunde sikre sig Plads i de overfyldte Lystmotorbaade, indsaar snart Hr. Th. Lind, og 1911 blev „Carlsens Hotel“ til en Kendsgerning. I denne Periode skete der ogsaa store Udvidelser af Hotellerne

i Allinge ved Høiers Hotel 1906 og Fru Grønbech Hotel. Senere kom der flere Hoteller til, saasom „Central“ og „Meyers Hotel“ foruden at mange Pensionater opstod som Følge af Turiststrømmen.

At der i Nærheden af Centrummet for Turistlivet fremkom flere nye Hoteller paa naturskønne Steder, kan man ikke forundres over. Saaledes Reinbach, der i nogle Aar havde drevet Klos Hotel og 1911 oprettede og senere tilbyggede „Hotel Sandkaas“, hvor nu udfoldedes det muntreste Badeliv, saavel som Stammershalde, Skovly, Hotel Finnedalen o. fl.

De fleste af disse større nye Hoteller blev moderne og komfortable indrettede, saa notable Gæster kunde finde sig hjemme og tilfredse paa disse Steder. D'Hr. Bygmester Chr. Holm, Allinge og Th. Lind har opført alle Hotellerne paa et Par nær.

At man andre Steder paa Øen havde en god Tro til Bornholms Fremtid som Turistland, udviser de store Dampere, der er byggede i samme Periode og Bornholms to Jernbaner, der ifølge Tidernes Ugunst ogsaa er blevne Smertensbørn. At agere Spaamand med Hensyn til Fremtidens Turistliv er vel ikke raadeligt for Tiden. Men de interesse-rede maa helst trods Tidens Alvor se optimistisk paa Fremtiden og være glad ved den gode Forstaaelse, der altid har været den røde Traad i Forretningslivet i vort lille Samfund.

E. H.

Streng Vintre.

—o—

Den første streng Frostvinter i Nordevropa, som Historien beretter om, faldt i Aaret 1042. Den Gang var Kulden saa stærk, at man med Hest og Slæde kunde køre over Kattegat fra Sverrig til Danmark. Derefter gik der næsten 200 Aar, før der atter berettes om saa langvarig og streng Kulde. Først i 1293 var Temperaturforholdene saadanne, at man kunde køre paa Isen fra Oslo over Skagerak til Jylland. Den næste „Isvinter“ lod ikke vente saa længe paa sig. I Aaret 1323 kunde Folk til Fods eller med Hest og Slæde tage over Isen fra Lübeck og Danzig til Danmark. Ni Aar senere, i Vinteren 1332, kunde man ride over Isen til Lübeck. Ogsaa mellem Kysten af Mecklenburg og den danske Kyst har Havet i tidligere Aarhundrede gentagne Gange været tilfrosset, nemlig i Aarene 1423, 1507 og 1545, medens man i Vinteren 1450 kunde køre fra Stockholm tvers over Østersøen til Reval i Estland og fra Memel til Blekinge. Og der var daglig, og fast Forbindelse over Isen mellem Lifland og Sverrig. „Der herskede en Kulde“, hedder det i en gammel Krønike fra den Tid, „som ingen tidligere havde kunnet gøre sig Begreb om“. Kun i 1459 var Østersøen helt tilfrosset, medens den ellers i et Tidsrum af 800 Aar kun otte Gange har været islagt, at man kunde køre paa Isen langs Kysterne.

I Aaret 1658 kom den historiske Vinter, som ved sin streng Frost gjorde det muligt for Karl den X af Sverrig at gøre sit dristige Krigstog over Store Bælt.

Ogsaa i Aaret 1774 herskede der en streng Kulde over hele Skandinavien. I en gammel svensk Kirkebog hedder det derom: „I Aar har det været en saadan Vinter, at ingen kan erindre Magen. Vinteren begynde før Jul med en saadan Kulde, at alt frøs til Is, at Søens Bølger lagde sig ligesom tømmede Dyr, og der lagde sig et saa tykt Isdække, at man kunde køre over Brabugten i Stockholms Skærgaard. Og i fulde tre Maaneder varede Kulden.“

Aaret 1844 udmærkede sig ogsaa ved sin streng Vinter. I Sydsværrig

sank Temperaturen til 36 Gr. Celsius, og Mennesker og Dyr frøs ihjel i massevis. Frosten naaede efter Beretninger fra den Tid to Meter ned i Jorden, og imod de hushøje Snedriver, som blev blæst sammen, kunde ingen Sneplov udrette noget. Efter denne haarde Vinter fulgte en meget regnfuld Sommer med fuldstændig mislykket Høst. „Elendighed og Nød herskede overalt, og mangen Bonde maatte det Aar gaa fra Gaard og Grund“.

Ogsaa i Aarene 1863 og 64 havde de skandinaviske Lande haarde og strenge Vintre. I 1870 blev det streng Frost allerede i November. I Skaane sank Temperaturen ned til 30 Grader Celsius, og Øresund frøs til, saa at man kunde løbe paa Skøjter mellem Malmø og København, og køre med Hest og Slæde mellem Helsingborg og Helsingør.

Skyttegravens Aviser.

—o—

Vi gengiver følgende af en interessant Artikel i „Züricher Post“:

— En Afdeling er nylig vendt tilbage fra Kampen i første Linie. Vi griber paa maa og faa to Mand ud af denne trætte Skare. De ligner begge Jordklumper. Den ene har ikke noget at lade den anden høre.

Men medens den ene, efterat han har fortæret sin Mad, ruller sig sammen som en Kugle i sit Dække og synker hen i dyb Søvn med knyttede Næver, tænder den anden, endskønt det er forbudt, et Lys, aabner sit Tornyster og fremdrager Papir Pen og en Flaske Hektografblæk.

Vi har en Journalist for os, en Redaktør, som nu skal til at lave sit Blad. Han tager de omhyggeligt opbevarede Manuskripter frem, blyantskrevne Papirlapper, som han har modtaget af sine frivillige Medarbejdere. Redaktøren skrider derefter til Afskriften af Stoffet, han inddeler det omhyggeligt; thi det skal jo rummes paa 2 Sider. Han skriver Bogstaver og glemmer naturligvis ikke Redaktørens — sit eget — Navn.

Saa begynder Fremstillingen. Medens Kammeraterne sover, hektograferer Redaktøren Oplaget i et Træk, ialt 80 Eksemplarer. Men ak — det 80. Aftryk er allerede saa blegt, at man næppe nok kan læse det. Og nu bryder Morgendæmningen frem, hvorefter Redaktøren uddeler sit Blad.

De første Solstraaler spiller, Kompagniet vaagner. Det summer som i en Bikube. Søvntrukne Soldater vakler frem og tilbage, men især er Redaktørens Øjenlaag blytunge. Dog — Glæden bor i hans Hjerte.

De smukkeste Aftryk overrækker han Officererne, og Mandskabet faar Resten, hvorefter Bladet bliver læst og diskuteret, og Redaktøren bliver skamrost og uskældt.

Saaledes opstaar en Mængde Skyttegravsblade i hele den lange Frontlinie med Titrer som „De Uarbejdede og Langhaarede“, „Pølsen“, „Sanct Hans Ormen“, „Snuptaget“ o. s. v.

Indholdet er overvejende Vitser og lette Anekdoter samt Træk fra Skyttegravene.

Men det er ikke alene Bladets Fremstilling, der sker paa saa primitiv en Maade. Det hænder ofte, at et lille Trykkeri indrettes paa en Trainvogn. I saa Fald er Redaktionsstaben ogsaa større. Medarbejderne samles da i et Køkken i en eller anden Bondegård eller i en Kælder og drøfter det kommende Blads Indhold og skriver det med det samme. Adskillige af Medarbejderne er tilføjede Sælttere.

Naar Krigen engang er afsluttet, vil Historiekrivnerne kunne øse meget fortræffeligt Stof af disse Blade, der fødes af Krigen og dør med den.

Hvad kan det nytte?

har siden Socialdemokratiet fik Overhaand i Allinge-Sandvig Kommune været det Selvgivelsens Mundheld, hvormed man Mand og Mand imellem kendetegnede Situationen. De fleste var klar over, at skulde Kommunen være Prøvektud for socialistiske Idealer, vilde vi i Løbet af faa Aar naa Fallittens Rand, — og hændte det, at en og anden raabte „Varsko!“ — da trak de fleste paa Skuldrene og sagde:

— Hvad kan det nytte? Socialdemokratiet har jo Flertallet; der er intet at stille op.

Den kommunale Vælgerforening, der i sin Glansperiode havde haft et Medlemsantal af henved 500, sygnede Aar efter Aar mere og mere ind og talte ved Aarsskiftet næppe mere end Halvdelen. — Selv Kæmneren, det forhen saa bekendte store M, der skrev i Avisen og satte Skræk i Socialisterne, havde meldt sig ud, og Hr. L. P. haanede den „kommunale“ første famlende Forsøg paa at faa opstillet en Borgerliste ved de kommunale Valg.

Hvad kan det nytte?

Socialdemokratiet havde jo faktisk Magten over hele Landet, havde Ministeriet i Lommen. Den Politik de førte kunde jo ingen hamle op med, de Ben, de uddelte, var der adskillig mere Sul paa end dem, de andre politiske Partier kunde skrabe sammen til deres Vælgere. — De lod nemlig skaanselsløst Modstanderne betale Gildet, og pungedes der ikke ud frivillig, udskreves Skatter.

Det er forbavsende saa mange Skatter, direkte og indirekte, vi i de sidste Aar er belemret med — og de er stadig stigende. Der skal meget til Dyrtidsforanstaltninger, Hjælpe- og Arbejdsløshedskasser og andre humane Foranstaltninger — det koster at lave Sukker-, Brød- og Kul-Kort — men, hvad kan det nytte; Priserne paa Levnetsmidler og Forbrugsartikler stiger ligesaa hurtigt, ja næsten hurtigere, og selv med Dyrtidshjælp, Hjælpe- og Arbejdsløshedskasser samt Alderdoms- og Fattighedsførsøgelser m. m. er det vanskeligere for ubemidlede og mindre-bemidlede at klare sig nu end før der var noget der hed Socialdemokrati paa Bornholm.

Hvad er da Grunden?

Ja, det er det Menigmand endelig har faaet Øjnene op for, nemlig at Socialismeus Program er lavet efter samme Opskrifter som Frk. Jensens Kogebog, hvor Resepten begynder med at „man tager“ — Men hvad nytter det at man tager og tager, naar der tilsidst intet er at tage af?

Saadan er det gaaet med Kommunekassen og saadan gaar det med Statskassen.

Det koster nemlig at eksperimentere med Skattelove, Dyrtidsforanstaltninger og Maksimalpriser, det koster Arbejde og Penge til Underhold for det store Statsmaskineri, der skal sættes i Bevægelse, og man tager og tager — ogsaa her i Kommunen! Men naar Bunden er skrabet — hvad saa?

— Ja, saa kommer Millioner — siger Socialdemokratiet. — Spørg Hauge.

Millionen var den Løkkemad, der blev sat ud til Vælgerne ved det kommunale Valg. — Stem paa os, saa kommer Millioner —, hed det. Social-Demokratiet maa ha' Flertallet —.

— Men Vælgerne læser jo ogsaa Bladene, og naar de ser paa alle de Millioner, der i de sidste Aar er øst ud af Statskassen, saa kan de ikke begribe, at der overhovedet kan være flere tilbage.

Kort sagt, Troen paa Statskassen som stadig ydende Malkeko — og

Troen paa de skatteyndendes uindskærkede Ydeevne er stærkt vaklende. Man er begyndt at se lidt mere nøgtern paa Forholdene.

Det viste sig ved saavel Byraads- som Hjelpekassevalget hervede, og man kunde paa Stemmeafgivningen se, at ogsaa mange af Socialdemokratiets Folk vilde være med til at rebe Sejlene, førend det blev forsent.

Vil det ny Byraad, som Vælgerne har sat deres Lid til, være med til at tage Skeen i den anden Haand, da vil det lille selvopgivende Ord: „Hvad kan det nytte“ blive afløst af et mere bestemt:

„Det skal nytte!“

h.

Fra Uge til Uge

—o—

De første Dage af Marts begyndte saa lovende, Støren var kommen, og Vintergækkerne blomstrede i Haven. Solen kastede sine varme Straaler ind gennem Vinduerne og fik os til at tro paa Foraaret, og at vi nu kunde spare paa det dyre Brændsel. Gasværket havde jo sat Prisen op med 1 Kr. pr. hl. — Tænk hele fire Kroner for en Hektoliter (i København kan de forresten ikke faas under fem), hvem skulde have troet det for blot et Aar siden! Det er jo det rene Vanvid. Demonstrationen ligger os i Blodet! Hvorfor ikke lade Gasværket beholde sine dyre Koks; det var jo Foraar. Solen varmede hele Dagen, og om Aftenen kunde Lampen agere Kakkelovn.

Iført Overtøj og med Tæpper om Benene sad man rundt i Hjemmene og smaafrøs, for efter Aftensmaden at liste i Seng. Selv Forretningsfolk var nu glade ved at kunne lukke Kl. 6.

Men Foraaret er omskifteligt og lunefuld ligesom Vælgerstemningen i Allinge-Sandvig. Solen forsvandt bag mørke Snedkyer, Frost og fat og Termometret viste Kuldegrader, der fuldt ud stod paa Højde med dem, vi havde i Januar.

Hvor nødigt vi vilde, maatte vi atter ty til Gasværket og betale vore surt erhvervede fire Kroner for en hl Koks. Men hvad forslaa en hl Koks om Ugen i saadan en Storm, som vi har haft i denne Tid. Det er ikke til at se paa Vinduerne at Folk har Varme indendørs.

Vi er atter afsondret fra Omverdenen. — Dampskibs-Forbindelsen med København er afbrudt og Togene er sneet inde.

For Øjeblikket raser en Orkan, der driver Vandet over de islagte Havnemoler, og Tagsten ryger os om Hovedet, hvis vi er saa uforsigtige at vove os ud.

Vintergækken er atter krøbet i Hi og Støren antagelig frosset ihjel. Det er Foraar i Marts 1917.

Man nærede Uro for de smaa Skonnerter „Kristian“ og „Hammershus“, der i Fredags var afsejlede herfra med Mursten til København; Medens „Kristian“ naaede Bestemmelsestedet før Stormen, blev „Hammershus“ anlastet af Tyskerne og saaledes forsinket, at den ikke naaede ind, mrrn drev med Isen mod Minefæltet.

Efter Forlydende er den dog igaar indkommen paa Reden.

Ejendomssalg.

Avlsbr. Jensens Enke, Tejn har solgt sin Ejendom med Avl og Besætning til Avlsbr. E. Jacobsen sammesteds. Areal ca. 9 Tdr. Land. Købesummen er 16,000 Kr. Overtagelsen er sket straks.

Allinge Kirkenyt i Februar

Ægteviiede: 4.: Snedker Hans Christian Nielsen Lind af Sandvig og Pige Julia Petra Pihl af Allinge (i Ols Kirke). 27.: Ungkarl, Skibsfører Anton Rosinius Ferdinand Jen-

sen og Pige Petra Marie Kaas, begge af Allinge (i St. Ols Kirke).

Begravede: 12.: Particulier, flv. Avlsbruger Matthias Elias Theodor Holms Enke Hansmine Christine Holm f. Holm af Sandvig, 86 Aar gl. 16.: Arbejdsmand August Nils- sons forladte Hustru Petrea Louise Charlotte f. Marker, 75 Aar gl. 22.: Sassor Jønsson af Allinge, 76 Aar gl. Døbte: 11.: Brugsforeningsud- deler Hans Julius Holms Søn Gun- nar Hartvig Holm af Sandvig. 25.: Stenh. Johan Oscar Fältis Søn Louis Fält af Allinge. Arbejdsmand Aksel Vilhelm Henriksens Datter Erna Esther Augusta Henriksen af Allinge.

Olsker Kirkenyt i Februar.

Døbte: 4.: Avlsbruger Carl An- dreas Espersens Søn Børge Andreas Espersen af Olsker. 18.: Arbejds- Laurits Jørgensens Datter Mary Oline Kristine Jørgensen af Olsker. Stenh. Hjalmar Eloff Gølfred Peder- sens Datter Astrid Hulda Lydia Pe- dersen af Tejn.

Begravede: 7.: Fisker Jens Pe- ter Andersen af Tejn, 75 Aar gl.

En pæn Pige

i 15-16-aars Alderen søges til Hjælp for Husmoderen til indvendig Ger- ning paa en Gaard til 1. Maj.

Billet mrkt. „Ung Pige 48“ bedes indlagt paa Bladets Kontor.

En Pengepung

med 19 Kr. er tabt mellem Lyng- holt og Splitsgaards Trinbrædt og bedes mod en Ducør afleveret til Lyngholt.

En Dreng,

15—16 Aar, kan faa Plads til 1ste Maj paa

Blaaholt i Olsker

En ung Pige

til Husgerning søges til 1ste April eller Maj.

Emil Andersen.
Sandvig. Telf. 3.

God tør Hayrehalm

er til Salg paa

Heslegaard pr. Tein.

En Dreng,

14—16 Aar eller en, der bliver kon- firmeret nu til Foraaret, søges til 1ste April eller Maj paa Opsynsbo- ligen i Rutsker Højlyng, pr. Klemen- sker. Telf. n. 59.

Samme Sted er 4-Ugers Grise til Salg.

En Pige

kan faa Plads til 1ste Maj hos

Olaf Bendtsen, Tejn.

En pæn ung Pige

i 15—16 Aars Alderen søges til Hjælp for Husmoderen til indvendig Gerning paa en Gaard til 1ste Maj. Billet mrkt. „ung Pige“ bede indlagt paa Bladets Kontor.

En flink ung Pige

kan faa Formiddagsplads paa Allinge Station fra 1ste Maj.

Gudstjenester og Møder.

Søndag den 11. Marts.

Ols Kirke Kl. 9½ Skrm. 9.
Allinge K. Kl. 2 — 11½.

Søndag Efterm. Kl. 2½ Møde i Be- thel i Olsker og Kl. 5 i Tejn. H. Dam taler.

Mandag d. 12. Møde for K. F. U. K. i Præstegaarden Kl. 8.

Tirsdag d. 13. Møde for K. F. U. M. paa Hammersholm Kl. 7½.

Lørdag Aften Kl. 7 Blaa Kors Møde i Tejn. Sognekommissionær Andersen taler og viser Lysbilleder.

Sabbatsgudstjeneste

i Sandvig gl. Raadhus **Sabbaten d. 10. Marts** Kl. 2 Efterm. Emne: Fri- modighed og dens Betydning. Alle er velkomne.

L. J. Kirkelykke.

En 14-16-aars Dreng

søges til 1ste Maj paa

Møllegaard i Rø.

En 14-15aars Dreng,

som kan køre Heste og ellers passe Kreaturer, kan straks eller til 1ste Maj faa Plads paa

Julegaard i Rutsker.

Husbestyrerinde.

En ikke for ung Pige eller yngre Enke, der ønsker et godt Hjem og med Lyst og Interesse vil deltage i Arbejdet paa en lille Landejendom, kan straks eller senere faa Plads hos en enlig Mand. — Billet mrkt. „Husholderske 222“ modtager Bladets Kontor.

Olsker.

Kommuneskatten for 2. Halv- aar 1916—17 bedes indbetalt inden 15. Marts d. A., hvorefter Udpant- ning vil blive foretaget uden videre Varsel.

Sogneraadet.

Husholderske

søges til et lille Landbrug i Olsker.

Ejnar Forslund.

En Karl

kan faa Plads paa Kagggaard i Rutsker straks eller senere.

Samme Sted er unge Lødekøer til Salg.

En nylig konfirmeret Dreng

kan faa Plads paa Store Myregaard i Olsker til 1ste Maj.

Allinge Møbelsnedkeri

er nu flyttet til Snedker Munchs tidligere tilhørende Ejendom i Øster- gade, Allinge. Og anbefales frem- deles ærede Kunder.

Jul. Mortensen.

En Lødeko og to Kvier

som har løbet, er til Salg paa Mun- kegaard i Olsker.

L. Sommer.

En ung flink Pige

kan faa Plads til 1ste Maj hos

Høker Sørensen, Allinge.

En Lærling

antages. God Løn gives.

Bager P Holm.

Fine Ris,

28 Øre Halvkilo.

Klipfisk, god, 60 Øre ½ kg

prima 75 „ —

J. P. Mollers Eftfl.

Gødningen

er hjemkommen.

Bestilte Partier bedes afhentet inden

1. Marts.

Allinge

Kolonial- & Produktforretning.

Bibelsk Foredrag

Søndag d. 11. Marts i „Hammers- hus“, Allinge Kl. 5 Efterm. Emne: Synden mod den Helligaand. Hvori består den? Kan den aldrig tilgi- ves? Kom alle.

L. J. Kirkelykke

Bibelsk Foredrag

i Sandvig gl. Raadhus Tirsdag den 13. Marts Kl. 7½ Aften. Emne: Herrens Forjættelser til sine Børn, kontra Ulydighed og dens Følger. Vær velkommen.

L. J. Kirkelykke.

Ungdomsforeningen FREM

afholder AARSFEST Søndag den 18. ds. Kl. 6½ paa Hammershus, Allinge.

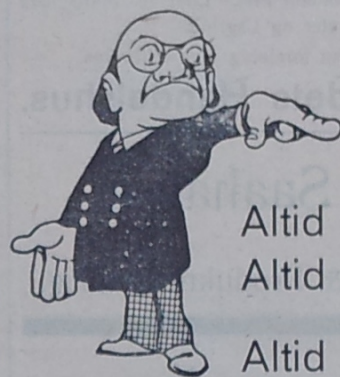
Der opføres af Dilettanter „Charles Tante“. Derefter B.A.L. Alle Foreningsfolk indbydes. Medlemskort maa forevises.

Grøntkonserver.

Saalænge Beholdningen rækker til anbefales til disse Priser:

Gronne Ærter fine	1 kg Daaser	127 Ø.	½ kg Daaser	66 Ø.
— — mellemfine	— —	113 —	— —	59 —
— — grove	— —	93 —	— —	50 —
Slikasparges	— —	260 —	— —	135 —
Snittebønner	— —	55 —	— —	33 —
Perlebønner	— —	55 —	— —	33 —
Voksbonner hele	— —	55 —	— —	43 —
— — overskaarne	— —	55 —	— —	33 —
Selerier	— —	75 —	— —	43 —
Carotter	— —	120 —	— —	63 —
Spinat	— —	95 —	— —	50 —
Tomatpure	1 kg Daaser	150 Ø.	½ kg D.	80 Ø.
— — 1/8 kg Daaser	40 Øre	— —	¼ kg D.	60 Ø.

Telefon 12. I. B. Larsen, Allinge.

Altid

Prima Kolonialvarer

til billigste Dagspriser.

Altid friskbrændt Kaffe.

Altid extra prima Margarine

til billigste Dagspris.

Altid stort Udvalg i

Glas og Porcelæn

til smaa Priser.

Altid velassorteret Isenkramlager hos

Allinge Kolonial- & Produktforretning

Vi udbyder til Salg

og beder om Bestilling!

50 Tdr. Svaløf Guldbyg, extra til Saasød.

20 „ toradet Tystofte Byg do.

100 „ toradet do. prina bornholmsk Avl.

300 „ Svaløf Segerhavre do.

Disse Partier er vægtig, smuk Kvalitet, og der garanteres for Sort- enhed og Spireevne.

Nordlandets Handelshus.

Husbestyrerinde

søges til 1. April eller senere.

Mathias Kofoed,
10. Pcl., Ols pr. Allinge.

En 14 til 16 Aars Dreng

kan faa Plads til 1. Maj paa

Hullegaard i Rø.

Telf. Rø 15.

Budding-Pulver

Mandel-
Vanille-
Prinsesse-
Rom-

Chokolade-
Appelsin, 15 Øre Pk.

anbefales som en billig og velsma- gende Dessert.

Vanille Creme Pulver
10 Øre Pk.

I. B. Larsen.

By- og Herredsfuldmechtig
Johannes Kofoed, Hasle.

træffes paa Raadhuset i Allinge hver Mandag efter Kl. 10 Form. og i Klemensker Kro hver Fredag fra 2—5 Eftm.

Ejendom til Salg.

Aldede Frederik Jørgensens Enkes Ejendom i Sandvig er bil- lig til Salg ved Henv. til

P. L. Holm, Allinge.

Prima saltet Helleflynder

er delikat Spise, billigere end Klip- fisk og Flæsk. — Denne skæres i passende Stykker og udvandes i skiftende Hold Vand i 48 Timer før Kogningen.

Prisen er 65 Øre pr. Pd.

Nordlandets Handelshus

Gammelt Jern

og
Støbegods

købes

Allinge Kolonial- & Produktforretning.

Kryddersild.

Prima, store delikate. 5 Øre pr. Stk. og i Daaser 3 Kr.

I. B. Larsen

Tørvemose.

Den mig tilhørende Tørvemose er til Salgs, eventuelt til Bortfor- pagtning.

Abildgaard, Olsker.

Til Konfirmationen

aubefaler vi

færdige Klædninger,
saavel Jakke- som Matrosfacon i alle Størrelser.
Huer, Kravetøj og al Slags Underbeklædning.

Nordlandets Handelshus.

Markfrø. Markfrø.

Bestillinger modtages hos

Allinge Kolonial- og Produktforretning

37 pCt. Kaligødning og 14 pCt. Superfosfat

er paa Lager og udleveres gerne snarest. Naar den afhentes og betales inden 15. Marts saa gælder laveste kontant Pris. Efter 15. Marts maa vi beregne et Tillæg til Dækning af Renter og Lagring.

Chili-Salpeter er beslaglagt og kan foreløbig ikke udleveres.

Nordlandets Handelshus.

Saabyg og Saahavre.

Bestillinger modtages hos

Allinge Kolonial- & Produktforretning.

For Konfirmander

har vi endnu et lille Parti

sorte og hvide Kjolestoffer

til meget smaa Priser.

Nordlandets Handelshus.

Prøv vor udmærkede

MARGARINE

og De vil blive tilfreds saavel med Kvalitet som med Pris.

Frisk Tilførsel flere Gange ugentlig.

Allinge Kolonial- & Produktforretning.

Senge-Udstyr

Bolster, Dunlærred

Fjer og Dun. Alt med Garanti.

Nordlandets Handelshus.

Vort Lager er rigelig forsynet med

Prima La Plata Majs

51 pCt. Texas Bomuldsfrøkager

43 pCt. New-Orlean Bomuldsfrøkager

La Plata Rapskager

Palmekager

Coldings kontrollerede Foderblandinger

Soyaskraa

Sukkermelasse

Alt i prima kontrollerede Varer og til billigste Dagspris hos

Allinge Kolonial- & Produktforretning

Gummifrakker.

Vi har nu stort Lager af saavel Dame- som Herrefrakker, engelske.

Som Nyhed er hjemkommet et Parti Fløjls-Damefrakker med Gummi. Disse Frakker kan bruges hele Aaret

Nordlandets Handelshus.

Duen reddede dem.

Fra Sommerfronten fortæller en Korrespondent følgende Historie: En Granat af største Kaliber havde blokeret en Skyttegrav saadan, at Soldaterne i den ikke kunde komme ud. Eksplosionen havde ogsaa faaet en underjordisk Vandaare til at bryde frem, og Vandet strømmede hurtigt ind i Skyttegraven og naaede allerede til Knæene paa de arme Soldater, som begyndte at fortvivle, da de ikke vidste, hvorledes de skulde faa sendt Bud til deres Kammerater og faa underrettet dem om, hvorledes det var fat, da en af dem opdagede, at der var en Sprække i Jordlaget. Heldigvis havde de ved et lykkeligt Tilfælde en Brevdue hos sig i Skyttegraven, Til dens Ben fæstede de en Seddel med den nødvendige Besked og pultede Fuglen ud gennem Sprækken. — Snart efter kom der Undsætning, og Soldaterne blev reddet fra den visse Død.

Sportsmanden i sit Hjem.

— Ikke sandt, Jens Peter, du var en ualmindelig flink Skøjteløber, før vi giftede os?

— Jo, jeg tør da sige, at jeg var det.

— Og en ren Mester i Fodbold?

— Ja, jeg ikke, der var mange, som hamlede op med mig.

— Og i Højdespring?

— Jeg sprang 5 Fod og 1 Kvarter, før jeg var 20 Aar, og 18 Fod i Længdespring var bare Smørbrød for mig. Og jeg var ikke bange for et Kapløb paa en halv Mil og —

— Ja Tak, Jens Peter, da tror jeg nok, du kan holde Drengen en Times Tid eller to for mig.

Han følte sig truffet.

Bager X. var paa Grund af sin sjældent smukke Baryton blevet valgt ind i Byens Sangforening. Da han havde været med en Tid, besluttede han sig imidlertid til ikke at være med længere, fordi hans Sangbrødre titulerede ham „Bageren“ istedetfor „Fabrikejeren“, en Titel, som han holdt meget strengt paa.

Nogle Maaneder senere skulde Sangforeningen samles for at hylde Byens Borgmester. Man savnede da „Fabrikejeren“s Baryton og forsøgte at overtale ham til at være med. Efter en længere Parlamentareren samtykkede Bageren, men paa det Vilkaar, at ingen af Medlemmerne hentydede til hans Stilling. Dette blev enstemmig lovet.

Den store Dag kom. Blandt andet skulde man synge „Brødre, vil I gaa med os?“ Dirigenten løftede Taktstokken og gav de forskellige Stemmer Tonearten syngende „Brø—Brø—Brø—Brø—“.

Da gik Bageren.

Toget afgaar

Søgnedage:

Rønne—Sandvig

Fra Rønne	9 ¹⁰	3 ³⁰	9 ⁰⁰
Nyker	9 ²⁸	3 ⁵⁰	9 ¹⁸
Klemensker	9 ⁴⁵	4 ⁰⁷	9 ³⁵
Rø	10 ⁰³	4 ²⁶	9 ⁵³
Tein	10 ¹⁸	4 ⁴²	10 ⁰⁸
Allinge	10 ²⁹	4 ⁵⁴	10 ¹⁹
Til Sandvig	10 ³⁵	5 ⁰⁰	10 ²⁵

Sandvig—Rønne.

Fra Sandvig	7 ⁰⁰	12 ⁰⁰	6 ⁴⁰
Allinge	7 ⁰⁸	12 ⁰⁸	6 ⁴⁸
Tein	7 ¹⁸	12 ¹⁹	7 ⁰⁰
Rø	7 ³⁴	12 ³⁶	7 ¹⁷
Klemensker	7 ⁵⁴	12 ⁵⁶	7 ³⁶
Nyker	8 ⁰⁸	1 ¹⁰	7 ⁵⁰
Til Rønne	8 ²⁵	1 ³⁰	8 ¹⁰

Søn- og Helligdage.

Rønne—Sandvig.

Fra Rønne	9 ⁰⁰	12 ⁵⁰	8 ²⁰
Nyker	9 ¹⁸	1 ⁰⁸	8 ³⁸
Klemensker	9 ³⁴	1 ²⁴	8 ⁵⁵
Rø	9 ⁵⁰	1 ⁴⁰	9 ¹³
Tein	10 ⁰⁴	1 ⁵⁴	9 ²⁸
Allinge	10 ¹⁴	2 ⁰⁴	9 ³⁹
Sandvig	10 ²⁰	2 ¹⁰	9 ⁴⁵

Sandvig—Rønne.

Fra Sandvig	8 ⁴⁵	12 ³⁵	6 ⁴⁵
Allinge	8 ⁵³	12 ⁴³	6 ⁵³
Tein	9 ⁰³	12 ⁵³	7 ⁰³
Rø	9 ¹⁷	1 ⁰⁷	7 ¹⁸
Klemensker	9 ³⁶	1 ²⁶	7 ³⁸
Nyker	9 ⁴⁸	1 ³⁸	7 ⁵⁰
Til Rønne	10 ⁰⁵	1 ⁵⁵	8 ¹⁰

NB. Hver Søgnedags Onsdag Aften afgaar Toget fra Rønne 9.35, altsaa 35 Min. senere end normalt, hvorved der opnaas Forbindelse med Toget fra Nexø i Rønne N.

Vi har for Tiden rigelig Lager af

Særdeles god Kvalitet Sigtemel

(blandet Rug og Hvede)

Meget kraftig dansk Flormel og de sædvanlige

Prima Sorter Flormel af amk. Hvede.

Disse Sorter egner sig særlig godt for Hjemmebagning — og vi sælger samme til meget rimelige Priser.

Gode sunde Sædvarer af alle Slags tages som Betaling for Mel.

Nordlandets Handelshus

Brødrene Anker

Jernstøberi & Maskinfabrik

Telefon 2. Hasle Telefon 2.

Selvvandingsanlæg, Vand- & Aljepumper m. m.

Nørresundby Gødningsskalk, Gødningssalt

Vi har en hel Del af disse Varer paa Lager, men vi ønsker gerne en Opgave fra de Kunder, som vil benytte disse Varer til Foraaret.

Nordlandets Handelshus.

Ekstrafin Klipfisk og prima Ris

anbefales til billigste Dagspriser fra

Allinge Kolonial- & Produktforretning

Icopac-Tagpap og Læder-Tagpap

i alle brugbare Bredder og af prima lagret Kvalitet.

Linoleums-Taglak og Kalciums-Tag-Tjære

Vi aubefaler Forbrugere heraf at købe snarest, selv om denne først skal anvendes senere.

Nordlandets Handelshus.

Tvangs-Auktion over Hotel-Inventar i Allinge.

Freddag den 9. Marts, Form. Kl. 11 afholdes efter Begæring af Sagfører Fr. Pihl i Rønne for vedkommende Udlægshaver paa Hotel CENTRAL i Allinge offentlig Auktion over det hos Hotelejer Rasmus Andersen udlagte Hotelinventar, Service m. m., heraf fremhæves 25 Senge med Fjeder madrasser og tilhørende Dynner, Puder og Tæpper, Porcelæn og Glas, Linned og Dækketøj, Køkkeninventar, Borde, Stole, Sofaer, Gardiner m. m.

Kredit i 3 Maaneder.

By- og Herredsfogedkontoret i Hasle, d. 21. Febr. 1917.

Borgen.

Kød- og Benmel

fra Langelands Foderstoffabrikker.

Blodfoder

fra Vejle-Fabrikkerne

anbefales meget som Tilskud til Svinenes Foder.

Billigste Dagspris i

Nordlandets Handelshus.

Saltet Helleflynder

anbefales som en særdeles god og billig Spise. Faas hos

Allinge Kolonial- Produktforretning.

Bornholms Spare- & Laanekasses

Afdeling i Allinge

Kontortid: 10—12 og 2—4.

Modtager Indskud paa alm. Sparekassetilkaar til en Rente af 4 pCt. p. a., paa Folio til 2 pCt. p. a.

Aljepumper, Aljerender, Aljespredere Frostfri Pumper, Sugepumper.

Jærnrør i alle Dimensioner.

Alle, som faar Brug for disse Genstande til Foraaret, tilraader vi at forsyne sig til de nugældende meget rimelige Priser.

Nordlandets Handelshus.